

9.8 HAI ANH EM NDRÔK VÀ ÔK

Mất cha mất mẹ sớm, nên từ nhỏ Ndrôk và Ôk đã phải làm lụng vất vả để nuôi nhau.

Một hôm, ba ông bác Mpong, Y Rliêng và Y Dung Ku Rla rủ hai anh em đi đốt rẫy để tía bắp. Nhưng Ndrôk từ chối:

- Chúng cháu không đi được, các bác ạ. Chúng cháu không có com canh để mang theo.

- Ồ, không sao! Com canh có đây rồi, thuốc hút và lửa có đây rồi. Cứ đi thôi!

Nghe vậy, Ndrôk và Ôk vui mừng nói:

- Thế các bác cho com, cho thuốc lá. Chúng cháu xin cả nước nữa, vì chúng cháu không có đồ mang nước theo.

Sau đó, năm người cùng lên rừng để chặt cây đốt lấy tro. Đến nơi, Ndrôk nói với em gái:

- Em ơi, chúng ta chặt cây đi thôi.

Nhưng hai anh em lại không có dao cho nên Ndrôk phải hỏi mượn mấy ông bác:

- Chúng cháu không có dao, các bác cho mượn nhé.

- Chúng mày từ trời xuống đây à? Sao đi từ buôn ra mà không chịu sửa soạn gì cả?

Thế là hai anh em phải bẻ cây bằng tay, còn ba ông bác thì chặt bằng dao, bằng xà gạc. Khi gom cây lại, mấy ông bác không cho lửa để đốt mà còn hỏi:

- Lửa hút thuốc chúng mày có không?

Một lát sau, hai anh em đào được mấy củ khoai môn bèn xin lửa để nướng, nhưng mấy ông bác vẫn không cho. Họ bảo:

- Nếu bọn mày cho chúng tao cùng ăn thì chúng tao mới cho lửa.

Khi nướng khoai, mấy ông bác cứ liên tục hỏi “Khoai chín chưa? Khoai chín chưa?” Sau đó, họ ăn rất nhanh rồi gùi tro của họ về trước. Còn hai anh em Ndrôk và Ôk ăn xong mới đốt cây. Lúc sắp về thì hai anh em thấy khát nước, nhưng mấy ông bác đã mang hết nước về rồi. Thế là Ndrôk và Ôk phải đi tìm nước ở ống tre để uống, rồi mới ra về. Đi đến nửa đường, Ôk bị đau bụng và về đến nhà ít lâu thì mới biết là đã mang thai. Thấy vậy, dân làng nói rằng:

- Thai đó do chúng mày lấy nhau mới có. Ndrôk và Ôk cãi lại:

- Chúng tôi không lấy nhau đâu. Tại chúng tôi uống nước ở ống tre lúc đi đốt cây đấy.

Nhưng dân làng vẫn không tin lời họ. Thế là Ndrôk phải kể lại từ đầu câu chuyện đi đốt cây lấy tro:

Chúng tôi không có dao, không có lửa, không có nước. Khát nước quá chúng tôi phải uống nước trong ống tre ở rừng. Cái nước đó làm em tôi mang thai đấy.

Nhưng dân làng vẫn không tin và đuổi hai anh em ra khỏi buôn:

- Bây giờ chúng mày không được ở trong buôn nữa. Chúng mày phải ở trong rừng thôi.

Không cãi được dân làng, hai anh em đành dắt nhau vào rừng, dựng chòi để ở. Một hôm, Ôk thấy thềm trái chua ở rừng quá làm Ndrôk phải đi hái một gùi về cho em. Nhưng về đến nơi thì Ôk đang trở dạ.

Đau ở mông như rung như giật

Đau ở bắp đùi như bị đánh đòn

Đau trong người như xóc xương cá

Thấy vậy, Ndrôk hỏi dồn:

- Đau trong bụng phải không? Đứa con em làm đau phải không? Đứa con em đòi ra phải không?

Sau đó, Ndrôk vào buôn mời thầy bói Gôi ra rừng. Đến nơi, thầy bói Gôi làm bả mụ và Ôk sinh ra một con bò. Thấy thế, dân làng bèn gièm pha:

- Đúng chúng mày là vợ chồng rồi. Tại chúng mày là anh em mà lấy nhau nên mới sinh ra con bò đấy.

Dân làng nói nhiều quá làm cho Ndrôk phải sợ, phải chạy đi ở với người Mìn ở thật xa. Còn hai mẹ con Ôk vẫn ở lại trong cái chòi cũ. Đứa con của Ôk ban ngày là bò nhưng buổi tối lại biến thành người. Lạ quá, Ôk hỏi:

- Con làm gì mà buổi trưa là bò, buổi tối là người. Ôi, làm như vậy chỉ khổ thôi, nghèo nàn thôi. Bác con đã chạy đi ở với người Mìn rồi, bây giờ không có người làm rẫy, chặt cây thì lấy gì mà ăn?

Đứa con đáp:

- Mẹ đừng lo nghĩ, mẹ ạ. Sáng ngày mai chúng ta sẽ giàu có thôi. Mẹ cứ đi tìm khoai, tìm củ trong rừng, để con nhà một mình cũng được.

Khi người mẹ đi rồi, đứa con bỏ lột bò ra thành người bởi vì nó là con của thần. Sau đó, nó gọi anh em bạn bè tới làm một cái nhà thật lớn. Người mẹ về thấy vậy nói:

- Con làm nhà lớn thế thì ai ở?

- Mẹ đừng lo, sẽ có nhiều người đến ở cùng chúng ta. Sẽ có nhiều đồ đặc, của cải, có nhiều trâu bò, heo gà và cả voi nữa. Cha con sẽ cho bùa, đốt bùa thì sẽ có người dắt trâu bò... tới thôi.

Sau đó, nó đốt bùa và đúng là có nhiều người mang đồ đặc của cải và dắt trâu bò, heo gà và voi tới thật. Mẹ con Ôk bèn giết trâu bò, heo gà rồi mời dân làng tới ăn. Trong khi ăn, Ôk kể câu chuyện ngày trước cho dân làng nghe rồi nói với ba ông bác rằng:

- Ngày xưa chúng mày lừa dối, ác độc với chúng tao. Tại chúng tao uống nước ở ống tre mới ra nông nổi này. Nhưng bây giờ chúng tao tự làm lụng mà được giàu sang như thế này.

Nghe vậy, ba ông bác của Ôk xấu hổ vô cùng. Mẹ con Ôk mời ba người uống rượu nhưng họ từ chối:

- Chúng tôi không uống đâu. Chúng tôi đang đau bụng.

Nói rồi, ba ông bác định bỏ về. Nhưng dân làng giữ lại và hỏi:

- Tại sao chúng mày định chạy đi như thế? Chúng mày chạy về ngay là không tốt đâu. Phải chào người ta rồi mới được về chứ!

Từ đó, mẹ con Ôk trở nên giàu sang và có uy tín nhất trong buôn. Ít lâu sau, hai mẹ con được dân làng tôn làm chủ buôn và nàng Ôk bảo con đi đón ông bác Ndrôk về cùng hưởng giàu sang, sung sướng.

Người kể: Y Siêng Eung, buôn Lê, xã Đak Liêng, huyện Lak, tỉnh Đak Lak